

Tarp Bolivijos ir Paragvajos
Kilo Vėl Kruvinos Kautynės

Tautų Sąjungos Taryba pasiuntė antrą kablegramą, gaudendama abidvi Pietų Amerikos valstybes tarpusavio kivičio del sienos taikos keliu išlyginti

LUGANAS, Šveicarija, gruodžio 16. — Tautų Sąjungos Tarybos paskutinėje sesijoje vakar buvo nutarta pasiųsti, ir Francijos užsienio reikalų ministras Briand pasiuntė, Bolivijai ir Paragvajai antrą kablegramą, kuria abidvi Pietų Amerikos respublikos gaudenamos tarpusavio kivičius del sienos baigti ramiu ir draugišku būdu.

Bolivijos kariuomenė puolė paragvajiečius; paėmė fortą

LA PAZ, Bolivija, gruod. 16. — Tarp Bolivijos ir Paragvajos kilo ginkluotas konfliktas. Vakari Bolivijos kariuomenės dalis puolė paragvajiečių jėgas, kurios gruodžio 6 dieną buvo paėmusios Bolivijos įsteigtą Vanguardia fortą ginčijamoje Gran Chaso teritorijoje. Tuo puolimu paragvajiečiai atėmė iš paragvajiečių Boquerono fortą. Bolivijos karo ministeris išleido šitokią trumpą apie tai pranešimą:

"Kadangi Paragvajos kariuomenė iš naujo grumosi mūsų fortams Chaco teritorijoje, tai įvyko kruvinas susikirtimas. Mūsų kariuomenė, nubaudus mūsų priešininkus, užėmė Boquerono fortą. Mūsų kariuomenė atliko savo priedermę."

100 paragvajiečių ir 20 bolivijiečių kritę

LA PAZ, Bolivija, gruod. 16. — La Paze eina girdai, kad Boquerono forto paėmimo buvo nukauta daugiau kaip 100 paragvajiečių ir dvidešimt bolivijiečių.

Bolivijos vyriausybė įsteigė

Lenkai už tolesnį Reino okupavimą

VARSAVA, gruod. 16. — Lenkijos seimo komisija užsienio reikalams vakar priėmė sumanymą del taikos garantijų ir del reikalingumo tęsti toliau Reino krašto okupaciją.

Penki girti žmonės nutroško gazu

NEW YORKAS, gruod. 16. — Vienuose namuose Second ave. rado nutroškusius penkis žmones. Tardymas parodė, kad visi jie buvo girti ir sumigę, palikę neužsuktą gazo įvados ragelį.

Chicago ir apilinkė federalinis oro biuras šiai dienai pranešauja: Iš dalies debesuota ir šalčiau; vidutiniai, daugumoj pietų krypties vėjai. Vakari temperatūros buvo vidutiniškai 46° F. Šiandien saulė teka 7:12, leidžiasi 4:20. Mėnuo leidžiasi 9:31 vakarą.

aštrią cenzūrą, kuri jokių karo pobūdžio žinių nepraleidžia.

Tarp bolivijiečių ir paragvajiečių einanti aštri kova

BUENOS AIRES, Argentina, gruod. 16. — Gauti čia pranešimai iš La Pazo sako, kad Gran Chaco teritorijoje tarp paragvajiečių ir bolivijiečių kariuomenių einančios smarkios kautynės. Be Boquerono forto, bolivijiečiai, sako, paėmė taip jau Rojas Silva fortą. Bolivijos karo aeroplanai bombarduoja paragvajiečių pozicijas Pileomayo upės krantuose.

Gabenama daug karo medžiagų Bolivijai

SANTA FE, Argentina, gruodžio 16. — Žemių Centralinio Argentinos geležinkelio pro čia praėjo traukiniai, gabenantys daug karo medžiagų į Boliviją.

Bolivija reikalauja, kad Paragvajai atsipašytų

LA PAZ, gruod. 16. — Bolivijos vyriausybė paskelbė notą, kurią ji pasiuntė Tautų Sąjungos Tarybai kaip atsakymą į pastarosios gaudenimus ginčus su Paragvajai del sienos baigti taikos keliu.

Savo notoj Bolivija pareiškia, kad ji tik tada sutiksianti pavesti ginčą arbitražui, kai Paragvajai atsipašysianti už suklaužymą 10 ir 13 Tautų Sąjungos konvencijos straipsnių ir užpuolimą Vanguardia forto, kur paragvajiečių jėgos išskerdusios daugiau kaip dvidešimt Bolivijos kareivių ir suėginusios kareivines.

Norman Thomas gavo per 107,000 balsų New Yorko vals.

Kiti socialistų kandidatai gavo arti 119,000. Komunistai vis 10,876 balsų tesurinko

ALBANY, N. Y., gruod. 16. — Valstijos sekretoriaus oficialiai paskelbtu pranešimu, Socialistų partijos kandidatai į Jungtinių Valstijų prezidentus ir viceprezidentus, Norman Thomas ir James Maurer, per pastarus rinkimus gavo New Yorko valstijoje daugiau kaip 107 tūkstančius balsų. Tiksliai — 107,332 balsų.

Komunistų (workerių) partijos kandidatai į tas pačias vietas, Foster ir Gitlow, New Yorko valstijoje tegavo 10,876 balsus, to skaičiaus kone 9,000 balsų pačiame New Yorko mieste.

Socialistų Darbo (Socialist Labor) partijos kandidatas Reynoldas gavo 11,859 balsus, vadinas irgi beveik visu tūkstančiu daugiau už komunistus.

Socialistų partijos kandidatas į attorney general, Wm. Karlin, gavo 118,797 balsus, o kandidatas į state controller, Elizabeth Roth, 117,346 balsus.

[Atlantic and Pacific Photo]

Gordon S. Northcott Los Angeles teisme. Northcott prisipažino nužudęs savo vištų farmoj septynis berniukus. Jis stovi prie stalo.

Zaleskio Stresemano susikirtimas Tautų Sąjungos Taryboje

Lenkų užsienio ministeris kaltina vokiečius del intrygų prieš Lenkiją Aukštojo Silezijoje

LUGANAS, Šveicarija, gruodžio 16. — Vakari paskutinėje Tautų Sąjungos Tarybos sesijoje, įvyko aštrus susikirtimas tarp Lenkų užsienio reikalų ministro, Zaleskio, ir Vokiečių užsienio reikalų ministro, Stresemano, del vokiečių tautinės mažumos Aukštojo Silezijoje. Tas kraštas pirmiau buvo Vokiečių, bet po didžiojo karo santarvininkai atėmė jį iš vokiečių ir atidavė lenkams.

Zaleskis kaltino vokiečių draugijas Aukštojo Silezijoje del vertimo vokiečių savo vaikus leisti tik į vokiečių mokyklas, o ne į lenkų, ir skundėsi, kad Vokietijos (vokiečių sąjunga) vedas tame krašte prieš Lenkiją intrygą, kurios greis pavojaus Europos taikai.

Stresemanas, vokiečių užsienio reikalų ministeris, trenkė kumščia į stalą, pasakė, kad tokia Zaleskio kalba esanti nepakenčiama. Jis nurodė, kaip lenkai persekioja vokiečių mažumas Silezijoje ir pareiškė, kad jėgu Tautų Sąjungą paremsianti lenkų smurtą, tai ji prarasianti vieną, o gal but ir daug daugiau savo rėmėjų.

Atėinančioje Tarybos sesijoje Stresemanas žadėjo plačiau nušviesti visą tautinių mažumų problemą.

\$150,000 gaisras kariuomenės poste

CARLISLE, Pa., gruod. 16. — United States Army Medical Field Service mokyklos sandėly čia kilo gaisras, pagimdęs amunicijos sprogimus, del kurių gaisro gesinimas buvo labai sunkus. Padaryti gaisro nuostolai siekia apie \$150,000.

TRAUKINIŲ SUSIDURIMAS

Keturi darbininkai užmušti, keli kiti sužeisti

CARTHAGE, Mo., gruod. 16. — Ties Larussel, 18 mylių į rytus nuo čia, susidūrė Missouri Pacific prekių traukinys su darbinio traukinio. Keturi darbinio traukinio žmonės buvo užmušti, o keli kiti skaudžiai sužeisti.

15 meksikiečių pabėgo iš kalėjimo

HOUSTON, Texas, gruod. 16. — Iš valstijos kalėjimo Blue Ridge farmos vakar pabėgo penkiolika kalinių meksikiečių.

Nugina žinias apie Vatikano derybas su Meksika

MEKSIKOS MIESTAS, gruodžio 16. — Respublikos prezidentas Portes Gil nugina pranešimus, busių tarp Vatikano ir Meksikos vyriausybės prasi-dėjusios pertraktacijos ginčui tarp bažnyčios ir valstybės Meksikoje išlyginti.

Austrai suėmė vėl ginklų siuntinį, ėjusi į Vengriją

Smugelis ėjes vengrų fašistams, siekiantiems Vengrijos sostat pasodinti erc-hercogą Albrechtą

VIENA, Austrija, gruod. 16. — Vienos uoste policija susekė viename Dunojaus upės garlaivy septynius milžiniškas dėzes kulkosvaizdžių ir amunicijos, siunčiamas į Vengriją. Ryšys su tuo areštuota keletas asmenų.

Iš karto buvo spėjama, kad tie ginklai ėjo kontrabandos keliu Vengrijos valdžiai, tačiau Vienos socialistų laikraštis Arbeiter-Zeitung iškėlė į aiškų faktą, kurie rodo, kad ginklų kontrabanda ėjo ne Vengrijos valdžiai, bet vengrų fašistų gaujai, uoliai remiančiai arkikunigaikštį Albrechtą, kuris tykoja pasigrobtį neužimtą Vengrijos sostą.

Vengrų premjeras Bethlen, kuris dalyvavo Tautų Sąjungos Tarybos susirinkime Lugane, gavęs žinių apie kontrabandos suėmimą, tuojau išsiskubino į Budapeštą. Pakeliuj jis užsuko į Vieną, kur per dvi valandas konferavo su Austrijos kanceliariu Seipeliu.

Derasi del atsteigimo Anglijos Rusijos santykių

LONDONAS, gruod. 16. — Eina girdai, nors užsienio departamentas juos nugina, kad prasidėjusios pertraktacijos del atsteigimo santykių tarp Anglijos ir sovietų Rusijos.

Kova del Kelloggo taikos pakto ratifikavimo senate

Tuli senatoriai reikalauja pirma priimti Jungtinių Valstijų laivyno didinimo bilį

WASHINGTONAS, gruod. 16. — Prezidentas Coolidge vakar buvo pasikvietęs pas save kai kuriuos senato užsienio reikalų komisijos narius, su kuriais jis kalbėjos del reikalo umai ratifikuoti Kelloggo "amžinos taikos" pakta.

Tuo tarpu kai prezidentas Coolidge, valstybės sekretorius Kellogg ir senato užsienio reikalų komisijos pirmininkas Borah stoja už neatidėliojamą pakto ratifikavimą be jokių rezervacijų, pačiame senate kilo kova tarp pakto šalininkų ir jo priešininkų.

Tuli senato nariai, senatoriaus Gillet (rep., Mass.) vadovaujami, reikalauja, kad kalbos apie pakto ratifikavimą būtų kol kas atidėtos į šalį ir kad pirmiausia būtų priimtas bilius penkiolikai kreiserių ir vienam aeroplanų gabenamam laivui pastatyti. Jie bijo, kad jei pirma bus ratifikuotas kary atsizadėjimo paktas, su rezervacijomis ar be rezervacijų, tada mažiau beliks šansų pavesti laivyno didinimo bilį.

Nugriuvę kalnai sunaikino du kaimus

HAAGA, Gruod. 16. — Iš Menado, netoli nuo Celebes salos, Holandų Rytų Induose, praneša, kad del smarkių liucių nugriuvusios nuo kalnų žemės ir uolos sunaikino du kaimus. Penki žmonės buvo užmušti.

Anglija moka karo skolas Amerikai

LONDONAS, gruod. 16. — Anglija vakar sumokėjo Jungtinėms Valstybėms 9 milijonus dolerių karo skolų saskaiton. Ligiol Anglija yra jau sumokėjus Amerikai daugiau kaip 964 milijonus dolerių, o dar yra kalta 4,453 milijonus.

TRYŠ NUSIKALTĖLIAI MIRE ELEKTROS KEDEJ

JOLIET, Ill., gruod. 16. — Vietos baudžiamajame kalėjime elektros kedėj vakar buvo nužudyti tryš nusikaltėliai, mirties bausmei pasmerkti del žmogžudibių.

Gen. Kaišek prižada per trejus metus išvaduoti Kinus

Jei per tą laiką Kinai nebus laisvi nuo svetimų imperalistų, duosis savo galvą nukirsti

SANCHAJUS, Kinai, gruod. 16. — Del kilusių kiniečių neramumų prieš japonus ir reikalavimų panaikinti nelygias sutartis su svetimomis valstybėmis, tautinės valdžios vadas, gen. Čiang Kaišek, išleido į Kinų tautą atsisaukimą, kuriame be kita sakoma:

"Tautinė valdžia dirba del panaikinimo nelygių sutarčių, bet tai turi but daroma tvarkingai ir teisėtu būdu. Smurto veiksmai situaciją tik pablogina ir pačią tautą diskredituoja. Valdžios dvasia pasilieka tikrai revoliucinė, ir manome, kad netrukus mums pavyks panaikinti nelygias sutartis. Kinų tautai aš duodu prižadą, kad jeigu visos nelygios sutartys nebus peržiūrėtos ir visi svetimų kraštų kareiviai nebus pašalinti iš Kinų žemės per trejus metus, tai galėsite nukirsti man galvą."

Rinkimai Rumunijoje

I atstovų rumus išrinkti astuoni socialistai; komunistų neišrinkta nė vieno

BUCHARESTAS, Rumanija, gruod. 16. — Vakari Rumanijoje įvyko senato rinkimai, kurie praėjo taip jau ramiai, kaip kad ir gruodžio 12 dieną įvykę parlamento atstovų rumų rinkimai.

Rumanijos senatas susideda iš 150 narių, kurių apie šešios dešimtys renkami ne visuotiniu balsavimu. Rinkimų rezultatai bus žinomi tik pirmadienį. Galutiniu balsų suskaičymu, per pastarus rinkimus į atstovų rumus valstiečių partija, kurios vadu yra dabartinis premjeras Julius Maniu, gavo 78 nuos. visų balsų ir išrinko 365 savo atstovus; antra didžiausia partija, vengrai, gavo apie septyntą nuosimtį visų balsų; liberalai arba buvusio diktatoriaus Bratianu partija, gavo penktą nuosimtį, o Averscu-Jorga kombinacija — trečią nuosimtį. Socialistai išrinko astuonis savo atstovus, kuomet komunistai, visoje Rumanijoje surinkę vos 35,000 balsų, negavo nė vienos vietos parlamente.

HAZARD, Ky., gruod. 16. — Gaisre, kuris čia sunaikino Combs viešbutį, tryš žmonės sudegė, o dviejų pasigendama.

LIETUVOS ŽINIOS

Girtas veselninkas" nušovė žmogų

BURBIŠKIAI, Miroslavas. — Lapkričio 17 d. šio kaimo stambus ukininkas Navickas iškėlė gana linksmas dukters vestuves.

Vestuviniškai tiek prisigėrė "baltakės", kad nebežinojo ką bedarą.

Novicko giminaitis, Remeikių kaimo gyventojas irgi stambus ukininkas J. Juknevičius sumanė ginklų pasišvaistyti. Išėjęs į lauką ir, norėdamas triukšmingai atvykstančius svečius pasitikti, jau nesuvaldydamas ginklo, iššovė ne į viršų, kaip tai norėta padaryti, o į Navicko tarną Žurauską, kuris be žado ten pat ir mirė.

Velionis 40 metų paliko žmoną su 4 vaikais dideliausiuame varge.

Nori keltis į viensėdžius, valdžia nekelia

STAKLIŠKES. — Šio valsčiaus dauguma gyventojų dar gyvena kaimais. Bet visi gyventojai nori ir stengiasi, kaip galint greičiau, išeiti į viensėdžius. Žmoneliai supranta, kokią žalą daro gyvenimas kaimuose: ukininkauti negalima, kaip norima — tas nelaimingas trilaukis, nė dobilų, nė vikių į jį nepasėsi pudyne.

Popsių, Kritapiškių ir Lepaionių kaimai jau ketvirtį metų kaip stengias išeiti į viensėdžius. Kiek prašymų parašę Žemės Tvarkytojui, tačiau nieko negrįdėti. Manė imti privatų matininką, bet kad pinigų trūksta.

Užsenuodijo iš vietos atstatytas valsčiaus sekretorius?

NEMUNAITIS, Alytaus apskr. — Lapkričio 19 d. vakare išgėrė acto esencijos Nemunaitis valsčiaus sekretorius Kazys Janauskas. Lapkričio 20 d. anksti rytą nugabentas į Alytaus ligoninę. Gyvybė pavojuje.

Tikroji nuodijimosi priežastis nežinoma, bet manoma, kad tai atstatymas iš vietos.

HAZARD, Ky., gruod. 16. — Gaisre, kuris čia sunaikino Combs viešbutį, tryš žmonės sudegė, o dviejų pasigendama.

Kalėdų Dovanos

Telegramu

Kai jus mąstysit apie pasiuntimą dovanų savo giminėms Lietuvoje — siųskit pinigais ir del greitumo siųskit telegrafu per "Naujienas". 50 centų užmokėdami už telegramą, jus pagreitinsit pinigų išmokėjimą ant keliolikos dienų ir padarysit didesnį siurprizą savo žmonėms ar šeimynoms.

Telegrafuokit pinigus Lietuvon per "Naujienas"! Kas vakarą iki 8 ir nedėliomis nuo 10 ryto iki 2 po piet.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Magdalena Bankaitė

(Tęsinys)

Areštavę pirmiausia nuvarė į Lušę, iš kur jau geležinkelio nuvežė į Nižni Novgorodo guberniją, į ištremimo vietą. Pakelę daug mušė, kankino, net žandą buvo prakirtę.

Tardant buvo klausinėjama, iš kur Magdalena gavusi knygas, su kokiais kunigais gabenanti ir tt. Bet Magdalena geriau kentė kankinimus, bet nieko neatsakė ir ramiai sąžinę išvyko ištremimui.

Ištremime Magdalenai reikėjo sunkiai dirbti, daug kęsti nuo žiaurių rusų, kurie ją pravarėdžio vagilka ir pan. vardais, kiti darbininkai neprileidavo prie valgio ir tt. Tada ji nebeiškęsdama, pasiskundė dvarc buvusiam generolui. Šis patarė Magdalenai duoti pirmam ją užkabinusiam ką sučiupus, nes jokio atsakymo jai nebus. Magdalena taip ir padarė: per vis biauresniam Ivanovi Vasilievui ėmus iš Magdalenos bei jos tikėjimo tyčiotis, ji davė šiam kiburą į galvą, kad net šulai išlaktstė. Rusas mėgino skystis tam pat generolui, bet gavo už tai dar 3 mėnesius kalėjimo.

Šis minčtas generolas bendrai Magdalenai buvo labai palankus, ja rūpinosi, kaip ir jo žmona: patys neturėdami vaikų, jų kuo ne dukterim laikė. Magdalena nors bėdos nebuvo; ji viską dirbo generolui, bet vis labai savojo krašto ilgėjos.

Ištremime Magdalena išbuvo 3 su viršum metus, kada minčtas generolas, jos paliausavimui reikalu važinėjęs net į Peterpilį, išsirušino jos paleidimą. Magdalena išvažiuojant į gimtąją kraštą, gerasis generolas ją nuvežė iki stoties, davė 50 rublių kelionei.

Lig tik grįžus iš ištremimo, Magdalena tuoj vėl stvėrė knygų skleidimo, nes žmonės labai nuo jos pirkė. Iš Prūsų knygas kai kada pati nešė, kai kada Kastantinas Baltinas (Ylakiskis) bei Valančauskis (iš Lygsočių kaimo, Ylakių vals.), jau miręs, bagamazas, jai parnešdavo. Tuo metu Magdalena ne tik knygas skleidė, bet ir vaikus mokė po kaimus keliaudama.

Skleisdavo ir iš Prūsų gabenavo Magdalena "Tėvynės Sargą", "Dėdės Atanazo raštus", "Vieno kunigo mirtį", "Kryžių" ir daug kitų. Jai didžiausias džiaugsmas budavo matant, kad žmonės skaito lietuviškas knygas bei laikraščius, del ko, nežiurint viso vargo, ji noriai knygas gabeno bei skleidė. Knygas gabeno dar ir kerštu prieš rusus degdama del visų skriaudų — knygų gabenimu jiems

keršto. Ypač mėgo "Tėvynės Sargą", nuo kurio daug rusams kliūdavo.

Sykį Mosėdį Magdalena užėjo pas kun. A. Vytartą, iš kur pasiėmė ryšius knygu už kokias 80 ar 100 rublių ir ėjo lauk. Lig tik išėjusi pamatė priešais ateinantį pristavą ir du žandarus. Labai nusigandusi, galvojo, kaip nuo rusų dabar išsisukti. Sugalvojo taip. Jei pristavas paklaus, iš kur ji gavo tas knygas, tai atsakys miestelietis kažkokį nepažįstamą žydą, nuo kurio ir paėmusi knygas, kurias nešėsi kunigui Vytartui pasiulyti, bet šis, tuo labai išsigandęs, ją su visomis knygomis pro duris išgins. Bet jos išgastis ir išsikimo planas buvo nebereikalingas šį kartą: rusai, manydami ją šiaip ką nešant, Magdalena ramiausiai pro save praleido.

Ši, lyg akmenį nuo širdies nustumusi, tada nuėjo ant kapų ir po koplyčia sukišo visas knygas, iš kur jau naktį, Pliuskaitė (mirusi, iš Palangos) padedant, įdėvi tas knygas kitur išnešiojo. Pliuskaitė daug sykių padėdavo Magdalenai su knygomis vargti.

Kitą vėl kartą Magdalena neseniai buvo parvykusi su knygomis į Baltrimus, kuriomis kamaroje buvo prikovusi pilną 8 purų talpumo skrynią. Bet tuo metu į Baltrimus atvyko keletas žandarų ir aserius. Magdalena tuo metu buvo troboj ir niekaip iš čia nebegalėjo išeiti savo knygu paslėpti, nes rusai ją sekė, todėl atėjus tarnaitėi, Rozalijai Pleškaitei, jai piktai sako: "Kodel tu nesiruoši svečiams? Eik nors vandens parnešti!" ir rusams nematant įspraudė jai į rankas kamoros su knygomis raktą. Tarnaitė, padėjusi visada, Magdalenai knygas slėpti bei skleisti, tuoj visą suprato ir išėjo pro duris rusams klauos nesuprantant. Lauke ji tuoj puolė į kamara su knygomis ir išnešiojo jas po karklynus (buvo tada šv. Jono laikas), kol rusai troboje sėdėjo. Kada jie puolė daryti kraštą, išdraskė visus pašalius, vistic jį pastangos liko be vaisių, ir jie su gėda turėjo apileisti Baltrimus. Tą pat dieną jie taip pat be pasėkmių krėtė ir kun. Tumėną.

Vieną kartą Ylakiuos Magdalena daug knygu, 300 rublių

vertės, nešė kunigui Gaudėsiui Kazimierui. Pakelę ją užpuolė rusai, Magdalena sviedė knygas į akmenis, o pati pabėgo. Rusai nebesuprato, kaip čia visa nutiko ir tik knygas bepaėmė. Mosėdžio parapijoje, Rukų kaime pas tulus žmones sykį Magdalena norėjo paslėpti knygas. Dalis jų liko ant lauko, kurias rusai atradė ir paėmė.

Pusantrų metų prieš spaudos atgavimą Magdalena susiginčijo su tulu dešimtininku: šis tvirtino, kad lietuviai niekada neatgaus spaudos, o Magdalena sakė, kad atgaus. Ir jiedu padarė lažybas iš 50 rublių. Tikrai, praėjus vos pusantrai metų, lietuviai atgavo spaudą. Žinoma, dešimtininkas tuos 50 rublių pralaimėjo.

Tiek apie M. Bankaitės darbus. Dabar apie ją pačią.

M. Bankaitė, paprastai visų tiesiog "Magdalena" vadinama, kaip ir ji pati sakosi, yra ištikrųjų nepaprastai moteriškė, kokių labai labai retai tegalima užtikti moterų tarpe. Spaudos draudimo metais, beveik per 20 metų, ji ne tik nepaprastai energingai gabeno ir sklaidė lietuvišką spaudą, bet per visą laiką kur užtikdama rinko ir saugojo įvairias senovės lietuviškas knygas, senovinius istorinės vertės daiktus (akmens kirvukus, iškastus bronzinius, pinigus ir tt.), kurių didelę kolekciją, jos surinktą, turi kun. Juozas Ziogas, Užventės klebonas.

Magdalena Bankaitė buvo ir yra tikra patriotė, labai mylėjusi knygas, kurias ir gabeno ne kokiais biznio sumetimais, pelno ieškodama, o norėdama vien mūsų žmonėse įskiepyti susipratimą, parodyti nekenčiamų rusų skriaudas. Rusų senelė labai nekenė del jų žiaurumo, skriaudų. Tą rodo ir šitoks nuotikis. Karo metu, vos kėčiams užėmus Lietuvą, vienas kunigas per pamokslą karsčiai žodžiais pasakė: "Apleidom rusai, nebekankius jie jus del lietuviškos knygelės, nebegrobstys iš nagų maldaknygių, nebedarys nuolatinių kratų, nebetrems į Sibirą už gimtosios kalbos branginimą!"

Šie karšti patrioto žodžiai taip sugraudino senutę, kad ji bažnyčioje net apalpo. Ir dabar, jei kada kas ima girti prieškarinius rusų priespaudos laikus, senutė nekenčia to nė klausyti, šokdama rodyt tokio žmogaus klaidą.

(Bus daugiau)

FLU-

Greičiausia apsisergėti nuo flu, tai sugydyti burną ir dantis.

Ofiso valandos dieną ir vakare, apart seredos.

Dr. K. Drangelis,
2417 W. 63rd Street
Arti Western Ave.

Telefonas Republic 2266.

Kas Amerikoje galima padaryti už 50c?

Jei Tamsta nepamiršai savo giminių Lietuvoje, tai už 50 centų gali užsakyti jiems visiemis metams savaitinį pažangiosios minties laikraštį

"Lietuvos Ukininką"

kurio kaina visiems 1929 metams Lietuvoje nustatyta tik 5 litai (50 am. centų). Atsiųsti "Lietuvos Ukininką" į Ameriką visiems metams kainuoja 2 doleriai.

"Lietuvos Ukininkas" seniausias Lietuvoje laikraštis, nes eina nuo 1905 metų. 1929 metais jis švenčia savo 25 metų gyvavimo sukaktuvę.

"Lietuvos Ukininko" vyriausiasis uždavinys kelti Lietuvos liaudies samonę, kelti savo Tėvynės apsišvietimą ir kultūrą.

"Lietuvos Ukininkas" eina kas savaitę 16 puslapių didumo, kiekviename numeryje nagrinėdamas įvairiausias politikos, žemės ūkio, mokslo, sveikatos ir kit. klausimus, taip pat patiekia visas įdomiausias viso pasaulio žinias.

"Lietuvos Ukininką" del to Lietuvos sodžius labiausiai mėgsta. Užsakydamas už 50 centų savo giminei Lietuvoje "Lietuvos Ukininką" Tamsta padarysi tikrai amerikonišką biznį: apdovanosi gimines, suteiksi jiems progos šviestis ir prisidėsi prie bendro savo tėvynės kultūrinio pakėlimo.

Štai ką Tamsta gali padaryti už 50 centų!

Pinigus ir savo giminių adresus "Lietuvos Ukininkui" prашome siųsti tokiu adresu:

Kaunas, Gedimino g-vė No. 38.

Siųskit pinigus per NAUJIENAS

RUSISKOS IR TURKISKOS VANOS

To paties savininko priežiūroje per 80 metų. Musų motto: PATARNAVIMAS. Atdara dienos ir vakarus. Moterims seredoj iki vidurnakčio. Lietaus laisai, vanos ir prudas visada.

908 W. 14 St., 2 blokai į vakarus nuo Halsted St.
Phone Canal 2544-2545

AR JUMS REIKIA PINIGŲ?

1-2 ir 3 MORGICIAMS

Eighteenth Bond & Mortgage Organization

I. F. Dankowski, pres.

C. J. Dankowski, izd.

1618 West 18-ta Gatvė

Muzikos ir juokų mėnesinis žurnalas

MARGUTIS

Artisto ir kompozitoriaus A. Vanagaičio. Išėina visoki užrašymai su žodžiais ir gaidomis. Kas nori skaito, kas nori dainuoja, ale visi juokiasi kaip tik pažiūri į Margutį. Užsirašyk tuojaus. Tik \$1.00 metams. Pamatyk. (Lietuvon \$1.50 metams).

Red. Leidėjas ART. A. VANAGAITIS.

"MARGUTIS"

3210 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Telephone Victory 1266

NAUJOS KNYGOS

GAUNAMOS "VIENYBES" KNYGYNE

VIREJA. Išleista 1926 metais. Apdaryta \$2.50

1,064 patarimai kaip virti įvairūs valgiai.

MAISTAS IR VALGIŲ GAMINIMAS. Dr. J. Kvedero \$1.50

Mokykloms ir šeiminiškoms vadovėlis ir pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikams, vaikams ir ligoniams.

LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS \$3.00

Šioje 735 puslapių knygoje telpa daviniai pirmo Lietuvos žmonių surašymo. Surasta visi Lietuvos kaimai, vienkiamiai ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra ukininkų, kaip toli geležinkelio stotis ir arčiausias paštas.

KAUNO ALBUMAS 50c

Knyga paveikslų ir fotografijų Kauno miesto.

VINCO KREVES RASTAI. Septyniuose tomuose \$7.00

LIETUVIŲ KALBOS RASYBA 50c

Rašybos vadovėlis su rašybos šodynėliu. Išleistas 1926 metais.

NAMŲ RUOŠOS VADOVĖLIS 55c

Namų darbai, naminė sąskaitybė ir biudžetas. Kaip pigiai šeimyną užlaikyti.

VIENYBĖ

193 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Mes Paimam Visa Sunku Darba

Tiktai biskį reiks jums paprosyti

Visas skalbimo darbas yra sunkus, ypatingai dideli sunkūs kavalkai. Kodel neišbandyt mūsų

HYDRO PATARNAVIMO

Visos paklodės išprosytos ir devėjimo drapanos gražinamos drėgnos.

Mes ŽINOME, kad mes galime UŽGANEDINTI Jumis

Telefonuokit šandie ir daleiskit pertikrint tai

Phone Boulevard 6300

LAKE CITY LAUNDRY COMPANY

520 West Thirty-Sixth Street

B.R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS

REAL ESTATE
Malonus ir teisingas patarnavimas
2608 W. 47th St.

KALENDORIAI

BIZNIERIAI PĖSISKUBINKIT

Mes turime didelį pasirinkimą visokių kalendorių: Wall paketų, Hangerių, Japoniškų ir Lietuviškų.

Ambrose Calendar Co.

3352 SO. HALSTED STREET
Phone Yards 6751

TUBBY

Honor Satisfied.

GERB. Naujienu skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkti reikalingas eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

Zonite

For Cuts and Wounds

Apsisaugokit užsikrėtimui! Gydykit kožą žaizdą arba įsibrėžimą su šiuo neuodijantiu antiseptiku. Zonite užmuša bakterijas ir išgydo.

25¢

— yra tinkama kaina mokėti

už gerą dantų mostelę

LISTERINE
TOOTH PASTE

Large Tube

25¢

Babies Love It

Del skilvio ir vidurių nemagamų iš prieštasties dantų augimo, nieko nėra geresnio kaip šis saugus Kudių Laxative.

Mrs. Winslow's SYRUP

A Delicious Food

A food for protein; a food for mineral salts; for calcium and phosphorus; all the essential elements for health and strength are found in good cheese. And all the essential elements of good cheese are found in Kraft Cheese.

KRAFT CHEESE

KRAFT-PHENIX CHEESE COMPANY

Feen-a-mint

Liuosuofoją Jūs kramtysit Kaip Gumą Soknis Tik Mėtos

FLIT

ISNAIKINA Kaudis, Tarakonus, Blakes, Muses Ir Kitus Vabalus

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$6.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė,
1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — pašto:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiojant:	
Vieną kopiją	3c
Savaitę	18c
Mėnesiui	75c
Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.15
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose [Atpiginta]:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

DVEJI DIKTATūros METAI

Šiandien sukanka lygiai dveji metai nuo to naktinio "pučo", kuris nuvertė teisėtą, Seimo skirtą Lietuvos valdžią. Perversmininkai dar ir dabar tebevaldo Lietuvą, ir demokratija dar neatsigriebė. Amerikos lietuviams tai netikėtas dalykas — taip tiems, kurie buvo priešingi "pučiui", kaip ir tiems, kurie jam pritarė.

Demokratijos šalininkai manė, kad smurtu paimtas režimas ilgai negalės laikytis, ir laukė, ypač pirmaisiais po perversmo metais, kad ji bet valandą susmuku. Perversmo pritarėjai irgi nesitikėjo, kad Lietuvoje įsigyvens diktatura, bet žiūrėjo į karininkų šeimininkavimą, tik kaip į pereinamą laipsnį. Jų viltis buvo, kad ginklu pastatytoji prie valstybės vairo partija, padedama klerikalų ir kai kurių vidurinių srovių, įvykins Lietuvos visuomenėje tokį jėgų persigrupavimą, kad galės susidaryti tvirtas tautininkų vadovaujamas blokas, kuriam nebaugu bus eiti į visuotinius rinkimus ir atgaivinti parlamentinę tvarką.

Nėra abejonės, kad pradžioje tokią viltį turėjo ir valdančioji partija, nes juk ji bandė dirbti su seimu, o paskui, kai seimas pasirodė "nesukalbamas", tai ji žadėjo paleisti visuotinam balsavimui naujos konstitucijos projektą ir šaukti kitą seimą.

Dabar matome, kad klydo visi. Lietuvos demokratija pasirodė persilpnusi nusikratyti diktatūros, o diktatoriai pasirodė nesugebą palenkti savo pusės visuomenę. Jie tik pažebojo ją, bet jos neprijaukino, ir "jojikas" visą laiką turi ne tik kietai laikyti saujoje pavadi, bet ir kabintis į karčius, kad "žirgelis juodberėlis", pasipardęs, nenudrėbtų jo, kaip pelę maišo. Nagaika ir pentinai, kuriuos tas "jojikas" nuolat vartoja, iki šiol dar neišgydė "žirgo" nuo priešvalstybinių palinkimų.

Tai tokia padėtis šiandien, už dešimt metų po perversmo. Ji gana liudna visiems, kam Lietuvos ateitis rūpi. Dalinai galime susiraminti tuo, kad ne su viena Lietuva taip atsitiko. Tokių "jojimų" tautų yra ir daugiau, ir kai kurioms jų turėtų būti didesnė gėda, negu lietuviams, kad jos davėsi pažeboti, — pavyzdžiui, Italijai, jau per pusę šimtmečio išgyvenusiai parlamentinėje tvarkoje. Ir diktatūrų evoliucija kitose šalyse taip pat buvo netikėta tų šalių žmonėms, kaip Lietuvos diktatura mums. Kuris rusas, sakysime, galėjo tikėtis, kad bolševizmas susilauks vienuoliktų metų sukaustuvių, arba kuris italas manė, kad fašizmas po šešių metų gyvavimo turės dar pajėgų savo partijos tarybą padaryti vyriausiuoju valstybės organu?

Diktatūros nėra naujas daiktas istorijoje, bet visuomenės tyrinėtojams dar bus daug darbo, iki jie patenkinamai išaiškina dabartinių, po didžiojo karo gimusių diktatūrų esmę. Žinoma jau yra tiek, kad visos dabartinės diktatūros, nežiūrint kokia būtų jų spalva, yra tam tikro laikotarpio sąlygų vaisius. Jų tikslai ir obalsiai yra įvairūs ir net priešingi vieni kitiems (palyginkite, pav. bolševikiškos diktatūros obalsius su fašizmo arba su Voldemaro "naujos eros" obalsiais!), bet jų visų vystymasis eina ta pačia bendrąja linija, ir jos visos veikia vienaip ir naudoja visus pačiomis priemonėmis. Atrodo, kaip kad būtų įvairių spalvų vaisiai, užaugę ant to paties medžio. Leistina tad manyti, kad tas pats vėjas (arba vėtra) jas visas ir nukrės.

Kad tas vėjas dar iki šiol neužėjo, tai nereiškia, kad jisai ir neužeis. Diktatoriai patys, geriau negu kas kitas, žino, jogei jų galybė ne amžina. Visą laiką jie tai atsimena ir apie tai kalba, ir vis stengiasi sužadinti žmonyse viltį, kad ateityje busią "geriau", kad ateisias koks tai "pastovumas", kurio dabar nėra. Ir kur jie neteikia to pastovumo, kuomet daugumą savo energijos jie turi pašvęsti savo pozicijos gynimui! Žmonės šiandien diktatūrų neremia niekur; visur jos laikosi prieš žmonių valią, ir dėl to jos yra nuolatiniame karo stovyje su žmonėmis.

Ve dėl ko jos visos yra tokios nevaisingos konstruktyviais darbais. Griauti, naikinti joms sekasi, bet statyti jos nepajėgia. Ką davė Voldemaro diktatura per šiuos dešimt metų Lietuvai? Nieko. Sušaudymai, žiaurūs karo teismų nuosprendžiai, Varnių koncentracijos stovyklų, politinės žvalgybos išsigalėjimas, spaudos slopinimas — visa tai yra didelis regresas, palyginant net su tuo, ką Lietuva jau buvo pasiekusi prieš gruodžio 17 d. perversmą!

Ir Lietuvos žmonės, ir amerikiečiai tai mato, ir dėl to šiandien smurtininkų valdžia jiems yra taip pat nepriimtina, kaip buvo prieš dešimt metų. Tik, deja, dabar yra labiau nupuolusi žmonių dvasia ir juos apėmė apatija. Daugelis visai nuleido rankas. O tuo tarpu tokiai mažai tautai, kaip lietuvių, reikėtų darbuotis visu jėgų įtempimu, kad pasivytų pasaulį! Tame yra dabartinės situacijos tragedija.

Apžvalga

"SMEGENS" IR BEDIJEVYBĖ

So. Bostono klerikalų organas dar vis bombarduoja "pasenusią, nuvalkiotą bedievę" ir apgailestauja, kad musiečiai bedieviai dar nesą pakilę į "aukštesnį" laipsnį. Prie pirmesnių savo kolonijų jisai pridėda dar naują epitetą — "besmegenę".

Jei tas laikraštis jau yra taip užsispyręs kalbėti apie "smegenis", tai bus ne pro šalį pažūrėti, kiek smegenų turi jisai pats. Apie bedievių jisai rašo:

"Jie nieško nieko, gyvena jausmais. Jų bedievėbė gimė juose, nes koks tai kunigas kada tai juos įvedė ar papiktino. Kuomet taip protauja tamsus praščiokėlis, tai su prantama, bet sunku suprasti, kuomet neva inteligentas redaktorius nemato kitų bedievėbės priežasčių, kaip tik tariamuosius katalikų "zabonus", kuriuos, girdi, kunigai palaikė. Tuščia būtų ką nors įrodinėti žmogui, kuris serga šliuipizmo psychoza."

Tai ir dar daug smegenų čia parodė tas So. Bostono "klerikalėlių" čempionas? Deja, labai nedaug. Pirmiausia, yra grynas absurdas sakyti, kad bedieviai gyvena tik jausmais, kadangi juos padarę bedieviai kokie nors kunigo įveidžiantis arba papiktinantis elgesys. Yra neužginčijamas faktas, kad dauguma vadinamųjų bedievių, pirma negu jie paliovė tikėję, buvo atlikę pusėtinai didelį proto darbą — skaitė knygas, lankė populiarius moksliškų referatus, diskutavę su tikinčiais ir netikinčiais. Yra juk žinoma, kad ir pats šliuipas, skleidamas laisvamanybės propagandą, anaipat nesitenkindavo vien keikimu "Romos krokodilui" (popiežiaus) ir pasakojimu anekdotų apie nemoraliskus kunigų darbus bei jų gaspadines. Ne, jisai vertė lietuvių kalbą ir populiarizavo filosofiskus ir moksliškus raštus, tokius, pav. kaip Buechnerio "Spėka ir Medega", ir jo pasekėjai godžiai tuos raštus skaitė. O dar gal daugiau, negu šliupo raštai, laisvamanybi švietėsi nabašniko Šerno vertimais populiarių veikalų iš įvairių gamtos mokslų sričių. Šitos rūšies raštų buvo išplatinta tarp ateivių iš Lietuvos dešimtys tukstančių ekzemplierių.

Sakyt, kad žmonės, kurie tuos raštus pirkdavo savo sunkiai uždirbtais centais ir praeidavo vakarus ir šventadienius, juos skaitydami, — sakyti, kad jie nieko neieškojo ir vadovavosi tikintai jausmais, gali negūt (anot to klerikalų organo) "besmegenis"!

Įveidžiantieji arba papiktinantieji kunigų darbai, be abejonės, taip pat nemažai prisidėjo prie "bedievėbės" prasiplatinimo. Kada tikintis žmogus pastebi, kad kunigas, į kurį jisai žiūrėjo, kaip į doros ir tiesos autoritetą, godžiai kraujasi turtus, grubijoniškai elgiasi su parapijonais, pasigeria, "griešija" su moterimis, — tai natūralu, kad jisai ne tik pasipiktina, bet ir ima abejoti apie teisingumą to mokslo, kurį kunigas skelbia. Jeigu žmogus moka ir netingi galvoti, tai jisai tad pradeda

tyrinėti, ieškoti tiesos — skaityti raštus apie kunigus ir religiją, lankyti "bedieviskas" prakalbas ir t. t.; ir laikui bėgant pasidaro pats "bedievis". O jeigu protas jam nesiseka, tai jisai tik-tai pyksta ant to kunigo, kurio darbai įveidė jo jausmus, ir gal but iškelia kokį nors triukšmą parapijoje arba nuo "rymiečių" pereina prie "nezalezninkų".

Mūsų kunigai šiuos faktus gerai žino, ir todėl pastaruoju metu jie labai vengia daryti viešai ką nors tokio, dėl ko parapijonai galėtų jais pasipiktinti; jeigu jie "griešija", tai slap-tai. Bet pirma, kada jie dar nemokėdavo susivaldyti (ir nebuvo taip įsilavinę veidmainiauti), tai lietuvių parapijose be paliovės kildavo streikai, bylos, mušty-nės ir kitoki skandalai.

Bet, žinoma, yra nesąmonė manyti, kad nešvarūs kunigų darbai buvo vienintelė "bedievėbės" plėtimosi priežastis. Joks inteligentiškas žmogus to nega-li sakyti. Žmonių protavimą nu-stato jų gyvenimo sąlygos. Gyvenimo sąlygos Amerikoje yra visai kitokios, negu Lietuvos sodžiuje; todėl suprantama, kad lietuvių, atvykę į šią šalį, turė-jo susidaryti sau kitokią pasauli-žiūrą, negu ta, kurią jie atsi-vežė iš gimtojo krašto. Ir jie čia pakrypo į priešingą kunigų "moksliui" pusę juo labiau, kad, jau ir Lietuvoje budami, daugelis iš jų buvo pradėję supras-ti kunigišką politiką pragaiš-tingumą. Juk lietuvius kunigai rėmė žiauriausią caro valdžią ir dažnai net talkininkaudavo caro žandarams, padėdami jiems "kramolą" malšinti!

Gi So. Bostono klerikalų or-ganas dabar švokšė, kad "be-dievėbė" pagimdžiūsi kokia tai "šliuipizmo psychoza". Tuo jisai parodo, kad jisai pats arba ne-turi smegenų, arba nemoka jų vartoti.

"BŪRBULAS" — BET KIENŲ?

Ramusis Arimantas sandarie-čių organe rašo:

"Bolševizmo pavojus yra tai baidyklė žvirbliams. Iš-mintingieji žmonės bolševiz-mo nesibijo. Karolis Marx-as, tas komunizmo tėvas, sudarė savo laikui didelį būrbulą, su-šaukęs Pirmąjį Internacionalą, kuriame paskelbė garsų Ma-nifestą. Jo ir Engelson tikėta-si, kad tas Manifestas sukels viso pasaulio darbininkus, ir jie padarys perversmą — vi-sose šalyse..."

Tikrai būrbulas, ir gana didelis! Pirmasis Internacionalas įsi-kūrė 1864 metais, o Markso ir Engelson "garsus" Manifestas ("Komunistų Manifestas") bu-tikaitai jausmais, gali negūt (anot to klerikalų organo) "besmegenis"!

Pirmąjį Internacionalą Mark-sas nešaukė. Suvažiavimas, ku-riame Internacionalas (tiksliau kalbant "Internacionalė Darbi-ninkų Asociacija") buvo įsteig-tas, įvyko Londono ir Paryžiaus darbininkų organizacijų iniciatyva, ir svarbiausias politiškas jo tikslas buvo užprotestuoti prieš žiauriausią Rusijos carizmo valdžią, kuri žvėriškai sutrempė sukilimą Lenkijoje ("lenkme-tis") ir žudė to sukilimo daly-vius.

Tikslai, kai darbininkų orga-nizacijų atstovai susirinkę Lon-

done, ėmė svarstyti tą tarptauti-nę padėtį, kurioje Rusijos cariz-mas galėjo, niekieno netrukdo-mas, ginklu parblokti tautą, ko-vojančią už savo laisvę, tai kilo mintis, kad sekmingai kovai prieš despotizmą darbininkai privalo veikti ne vien savo val-stybių ribose, bet ir plačiau — tarptautinė plotmė. Tuomet bu-vo nutarta sudaryti pastovų ry-šį tarpe atskirų šalių darbinin-kų organizacijų, ir buvo įkurta "Tarptautinė Darbininkų Są-junga" ("Internacionalė Darbi-ninkų Asociacija"), ir Karolis Marksas, kuris jau nuo seniai buvo pagarsėjęs, kaip stambus politikas darbininkų judėjime, buvo pakviestas parašyti jai programą. Engelsas tame susi-rinkime visai nedalyvavo.

"Adrese" (pranešime), kurį Marksas parašė Internacionalui, buvo išdėstyta darbininkų eko-nominė ir socialė buklė ir jisai baigėsi nurodymu, kad darbinin-kai negalės pagerinti savo bu-vio, jeigu jie nekovos su tarp-tautine reakcija; todėl praneši-mas kvietė įvairių šalių darbi-ninkus veikti sutartinai, sekti atžagareiviškų valdžių ir jų dip-lomatų intrigas ir, reikalui esant, kelti prieš jas balsą, ir kovoti už tai, kad santykiuose tarpe tautų ir valstybių būtų vykunami tie patys teisės ir mo-ralybės įstatymai, kurie yra pri-valomi santykiuose tarp atskirų žmonių!

Na, o sandariečių Ramusis Arimantas pasakoja mums, kad Pirmasis Internacionalas išlei-dęs atsišaukimą, kurstantį pa-saulio darbininkus prie visuoti-no sukilimo!

Apie tą būrbulą, kad Marksas esąs bolševikiško komunizmo tėvas, čia neapsimoka nė kalbėti, nes jau seniai jisai buvo pus-tas ir susprogo.

Kur dingio 6-ši "Naujienu" No.

(Mūsų korespondento Lietuvoj)

Beveik dviem metams praslin-kus nuo įsigalėjimo tautininkų valdžios, šiandien, (lapkričio 15 d. 1928 m.) atėjo į Lietuvą gerbiamas ir labai branginamas Amerikos lietuvių dienraštis "Naujienu". Tai senai matytas, išsilygtas ir laukiamas sve-čias. Pavartčius, paskaičius, jis vis toks pat amerikoniškos ma-dos dienraštis — su daug popie-ros, skaitymų ir skelbimų. Ir taip malonus, taip draugiškas, lyg, rodos, senai matytas gim-naitis.

Kas per tikslas buvo jį taip ilgai neleisti į Lietuvą? Lyg, rodos, norėta Lietuvos lietuvius nuo Amerikos lietuvių amžnaiti atskirti. Juk taip daug Lietu-vos sielos ten, Amerikoje plasta, taip daug amerikiečiai Lietuvą rėmė, ir štai, nematoma ranka užima džiaugsmo spindulį, ku-ris jungė Amerikos lietuvius su Lietuvos lietuviais.

Visą tą nesąmonę darė nesą-žininga cenzūra, kuri beveik du metus budavojo tvenkinį, kad atidalinti Europą nuo Amerikos. Bet... galų gale sužniugo, nes pamatė, kad tokio tvenkinio statymas — bergždžias darbas. Įleido "Naujienu" į Lietuvą. Ir gerai padarė! Tik gaila, kad vėl, matyt, kur nors įsilindęs tamstybės vėlnias su uodega mąšio, nes nevisi N. N. ateina. Štai šiandien Lietuvoje turime lapkričio 28 dieną, o "Naujienu" gauta tik 14 No. Kiti 6-ši No. pražuvo. No. No. 247, 248, 249, 250, 251 išsiųsti iš Chicago's spalio 18 d., Mariampolėje gau-ta lapkričio 13 d. (27 dienas tūjo). Kodėl taip ilgai? 252, 253, 254 No. No. negauta. 255, 256, 257 No. No. išsiųsti mėnesį ejo. 258, 259, 260 vėl negauta. Lietuvos paštalinių, cenzoriai ir visoki žvalgybininkai — pasa-kykte, kur šeši "Naujienu" No. No. dingio? — Tikras pilietis.

(Pacific and Atlantic Photo)
Lordas Dawson, Anglijos ka-raliūso daktaras, kuris dabar gydo sergantį karalių.

Nobelio premija 1928 m.

Kaip yra žinoma, Nobelio pre-miją yra įkūręs švedas Alfre-das Nobelis, gimęs Stokholme 1833 m. spalio 21 d. Tai buvo chemikas, išradęs dinamitą (1867 m.). 1895 m. lapkričio m. 27 d. savo testamente jis nustatė, kad jo palikto kapitalo procentai, jam mirus, būtų dalijami tarp tų žmonių, kurie perėjusiais metais daugiausia gera yra padarę žmonijai, ir bu-tent fizikos, chemijos ir medi-cinos srityse, o taip pat labiau-sia pasižymėjusiems rašytojams ir kovotojams dėl taikos. Pre-mijos dalijamos nuo 1901 me-tų — Nobelio mirties datos.

Šiais metais literatūros pre-miją gavo švedė — rašytoja Sigrid Unset. Ji jau senai pa-žįstama Europai: vokiečiai ir praneuzai turi jos veikalų išver-tę. Unset yra giliai išstudijau-si viduramžius ir atvirtusi prie katalikų tikėjimo. Dėl to tikė-jimo teko jai persikirti su savo vyru. P. V. Vinde taip cha-rakterizuoja rašytoją: "Unset — tai pirmas rašytojas, kurs yra visą savo gyvenimą pašven-tęs moters studijai. Aišku, kad buvo ir yra labai gabių rašyto-jų, kurie pašventė moteriai skaitlingus stebuklingo gražu-mo puslapius tikro sielos galin-gumo, gilios psichologijos, ta-čiau moteris jiems tebuvo tyri-mo objektas. Nieko panašaus neužtikiname pas Unset. Ji ne-studijuoja savo objektą praeivio arba amatorių žingeidumu, ji pati pasiduoda skrodžiamai, no-rėdama surasti atsakymą į ku-rį nors paslaptingą nerimą, kurs ją kankina, atidengti to neregiamo skausmo priežastis."

Sigrid Unset svarbiausi vei-kalai: Marta Uli (1907 m.), Lai-mingasis amžius (1908), Jenny (1911), Vargo butybės (1912), Pavasaris (1914), Išmintingosios mergaitės (1918), Pava-sario rukai (1921) — visi šitie veikalai sudaro ciklą: Gyvena-mų dienų romanai ir novelės. Kita jos veikalų dalis įeina į ciklą: Kristina Lavandsatter; iš jų tarpo paminėsime: Viga-ljot ir Vigdis legendą (1909), Karaliaus Arturo ir Apskrito Stalo riterių legendą (1915) ir švento Halvardo legendą (1920). S. Unset tai berods trečia iš ei-lės moteris, kuri gavo Nobelio premiją. 1909 metais ją gavo Selma Lagerloef, švedų rašyto-ja, kuriai siemet lapkričio 20 dieną suėjo 70 metų, ir kuri jau yra į lietuvių kalbą išversta, jei

ne visa, tai bent žymi jos dalis, ir 1926 metais — Grazzia Deledda, italų rašytoja.

1927 metų premija, atiduota tik šiais metais, teko prancu-zų žymiam filosofui Henri Berg-son. Jo žymiausi darbai: Les donnees immediates de la con-science, Matiere et Memire, Evolution creatrice ir daug ki-tų. ["V. A."]

IVAIRENYBĖS

MOTERS SMAKRO KAINA

Paryžiaus teismas šiomis die-nomis nagrinėjo civilinį ieškinį, kurį pareiškė viena rusų pribu-vėja "Grožio instituto" savini-kei už smakro pagadinimą.

Prieš kelis metus pribuvėja stoji dirbti į "Grožio institu-tą". Savininkė pastebėjusi, kad pribuvėja turi "dvigubą" smak-rą pasiūlė jai pašalinti tą de-fektą operacijos keliu. Pribuvė-ja sutiko ir operacija buvo pa-daryta. Tačiau pribuvėja ne tik-tai nepagražėjo, bet jos smak-ro išvaizda buvo pagadinta rau-donais kruviniais rėžiais, opera-cijos pėdsakais. Pribuvėja dē-liai to nustojo vietos ir niekur kitur į panašias įstaigas jos ne-norėta priimti. Tuomet ji teis-me pareiškė "Grožio instituto" savininkei ieškinį sumoje 150,-000 frankų. Teismas nutarė padaryti specialę medicinos ek-spertą išreikalauti pribuvėjos fotografijos atvaizdus prieš operaciją. Matyti, "Grožio insti-tuto" savininkė teks gerokai sumokėti pribuvėjai ir nustoti visų savo klienčių.

"Kultūros" No. 11 atėjo. Kaina 45 centai. Galima gauti "Naujienuose".

Sol Ellis & Sons

PLUMBING & HEATING
Geriausios materijos, pigiausios kainos. Greitas patarnavimas. Kre-ditas visiems.
2118—20—22 S. State St.
Dalyjamos nuo 1901 me-tų — Nobelio mirties datos.

JUSTICE ELECTRIC
LIETUVIŲ
KONTRAKTORIAI
Vedame drąsiai i naujas ir senas at-bas pigiau, negu ki-ti. Pardodam fik-torius ir viską el-ektriškai.
4104 Archer Av.
Lafayette 3533

Temykite

1) APDRAUDA (Insurance: Nuo Ugnies, Langų, Automobilų; Gy-vasties (Life) ir kitokių atlieku per didelis ir geriausias kompa-nijas.

2) REAL ESTATE: Turiu gerų bargenų visose Chicago's dalyse.

V. MISZEIKA

Naujienu
1739 So. Halsted St.
Tel. Roosevelt 8500

GYVENIMAS

Mėnesinis žurnalas

900 W. 52nd Street
CHICAGO

Prenumerata metams \$1.50
Pusl metų — \$1
Kopija — 10c

Geriausis Kalėdoms dovana — "Gyveni-mas". Užrašyk savo giminėms į Lietuvą "Gyvenimą Kalėdoms dovany"; jie bus jums už tai visuomet dė-kingi.

Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
Namu Statymo
KONTRAKTORIUS
4538 S. Wabasha Ave. Chicago, Ill.

Tarp Chicago Lietuvių

North Side

A. Lekavičius pasveiko

Praeitą šeštadienį mudu su p. Radziunu buvome nuėję į Lutheran Memorial ligoninę aplankyti A. Lekavičių, kurs priėmę porą savičių buvo sunkiai apsirgęs plaučių uždegimu. Priėję prie ligoninės durų randame ant durų užlipytą pranešimą, kurs sako, kad laike influencos siautimo ligonius leidžiama lankytis tik artimiausius giminių. Einava į vidų ir abejojama ar leis mudu pamatyti šioj ligoninėj sergantį A. Lekavičių. Ir koks buvo mudviejų nusistebėjimas, kai įėję koridorin radova p. Lekavičius pasiūlymą. Jisai jau buvo pasirodęs aplėsti ligoninė. Kartu su juo buvo ir Dr. A. Montvidas. Atsiveikino p. Lekavičius su slaugėmis ir ligoninės patarnautojais ir kartu su Dr. Montvidu išvažiavo namo.

Nors p. Lekavičius apie porą savičių sunkiai sirgo, bet gerai atrodė. Veidas jam raudonas ir nedaug tesumenkęs.

— J. L.

Babravičius ir sve- timtaučiai

"Naujienu" reporteris praneša, kad Chicago Tribune vėl pakvietusi musų gerbiama artietą dainuoti į radio, tad ir mano surudijusi plunksna, netekusi kantrybės, trokšta praneškėti.

Esu tyras žemaitis, o žmona mano lenkė. Bet kada atėjo Babravičiui dainuoti paskirtas laikas, tai mano žmonelė ieško Tribunos stoties. Klausomės su didžiausia atyda radio, nors jau senokai gauto iš Peoples Furniture kompanijos. Ir neapsivylėme: paduoda musų radio p. Babravičiaus dainos garsus puikiai, ypač gi Sasnausko "Karvelių melniasis".

Jei aš vienas būčiau taip atidžiai klausęs, tai nebūtų buvę įstaba, bet kad mano moteris su vaikučiais per viją dainavimo laiką anei cyp, nors jie yra linkę daugiau prie lenkiškumo, tai jau ištikrųjį galima sakyti, kad p. Babravičius pagavo savo klausytojus.

Svetimtaučiai musų lakstinę galų suprato, supras jie visi... tik, Juozel, nenuilsk, kiek skriaudžiamą musų tautą aišku, mon, o tavo talentas apvainikuos Tave ir mus.

Priimk užuojautos žodį.

—E. W. Bakszewiczus.

North Side

Svečiuose pas Joną Čepaitį.

Turbūt vargiai surasime kitą lietuvių koloniją, kad lietuvių vadinamas jaunimas gventų taip svetingai ir draugiškai, kaip North Sidėj. Žinoma, negalima beatsakyti už tuos, kurie atsiskyrė nuo draugų savo juodumu arba raudonumu.

Dar ne labai senai North Sidės jaunimas svečiavosi pas Pirmyn chorą. Bet štai šeštadienį, gruodžio 8 d., visi buvo susirinkę pas chiegičiams gerai žinomą dainininką Joną Čepaitį, kuris susiprašė savo draugus ir drauges, kad linkimai praleidus laiką. Kadangi buvo subatvakaris, tai svečiai nesivėlavo susirinkti ir nesiskubino skirtis. Išsigėję skanaus vyno ir pavalgę skanios vakarienės, kurią pagamino Čepaitis šeiminkė, p. Budrienė, visi svečiai dainavo ir žaidė iki ryto.

Kaip chiegičiams žinoma, Jonas Čepaitis yra labai draugiškas ir su visais sutinkantis. Prie to, jis yra gabus dainininkas, turi gražų, malonų balsą—tenorą.

Svečiai pasilinksminę ir praleidę malonią vakarą, visi skirstėsi į namus ačiuodami savo gerbiamam draugui J. Čepaičiui už smagų vakarą. Dabar lauksime, kur bus "next."

Morning Star klubas

Morning Star klubas pasidare generališka sueiga northsidiečiams lietuviams, nes į klubą užėjęs visuomet gali susirasti daugiau kai yra reikalinga su-rasti arba sužinoti. Dabar klubiečiai ir į klubą atsilankiusius linksmina Budriko radio. Mat, Morning Star klubas "Naujienu" maskių baliuje laimėjo du didžiausiu prizų, tai yra, radiolą ir šimtą dolerių. Radiolą buvo suteikęs "Naujienu" Budrikas. Bet Morning Star klubui to neužteko. Klubiečiai padarė su Budriku "gešeftą" ir išmainė laimėjimą ant geriausios cabinet radiolos. Taigi dabar Morning Star klube galima girdėti puikų koncertai, o ypač visi interesavosi, kada Babravičius dainavo per radio.

Kiekvienais metais Morning Star klubas suteikia savo draugam kučių vakariene. Kaip teko girdėti, klubas rengiasi ir šiais metais tokiai vakarienei. —X. S.

Klausimas

P-nas Juozas Semoška turi adresu 6024 Tripp avenue gražų bungalovą. Na, turi tai turi, negi jis vienas turi. Kiti juk irgi turi ir kartais gal dar gražesnių. Ale... Taigi ve kur klausimas...

Kas tai per kurį laiką kuone kiekvieną dieną pasidarydavo p. Semoškų tvorę vartus. P-nas Semoška taip jau kuone kiekvieną dieną užtaisydavo tuos "vartus."

To vienok neužteko. Pasirodė kiti dangiški ženklai. Ne iš sen, ne iš ten susarado nežinomi perkupčiai: pirmiausia per telefoną jie siūlijo kartkartėmis kostumerį mainyti p. Semoškų bungalovą ant kokio ten nežinomo jiems kostumerio bungalovo. P. Semoškos aiškinosi, kad jie apie tokius biznius tuo tarpu nei negalvojo. Tuomet perkupčiai pribuvo į namus, išgėrė persamą p. Semoškams mainyti vietą: girdi, tai esanti plati ir gera vieta, verta didelių pinigų. Esą, jūs turite gerą kostumerį, tiksliai važiukite pažiūrėti ano, kito bungalovo.

Kuomet paklausta "perkupčio", kur yra jo ofisas ir kur las peršamas bungalovs randasi, tai gerasis perkupčius pradėjo pinti dalykus. Tarpe p. Semoškų kilo abejonė. Jie griežtai "nutraukė diskusijas" su geruoju perkupčiu.

Bet ve, gruodžio 3 d. ir vėl pribuvo pas p. Semoškus tas pats "geradaris" perkupčius, ir vėl kvaršina juos delei to paties bungalovo ir maldauja važiuoti pažiūrėti. Šiuo kartu tar-

KALBANTIEJI PAVEIKSLAI REKALAUJA TYRO BALSŲ, SAKO AL JOLSON

Amerikos kurybinis genijus surado dar vieną būdą visus palinksinti. Tai yra kalbantys krutami paveikslai. Ypač yra sėkmingas Vitaphone pagamintas "The Singing Fool", kur vyriausią rolę vaidina Al Jolson ir kurio dabar grožėjasi tūkstančiai žmonių. Al Jolson pasiūlysi visų musų širdyse — savo dainomis ir komedija suteikia mums juoką ir asavę. Kad laimėti audienciją, reikalingas yra finišas tinkamas ir balsas. Jis todėl tiki į užsukimą Lucky Strike, vieton valgyti saldumynus. Štai kas sako Al Jolson apie Lucky Strike cigaretas:

"Kalbantys paveikslai reikalauja labai tyro balsu. Darydamas "The Singing Fool" aš visuomet džiaugiu, kad Lucky Strike buvo mano mėgiameji cigaretai. Kepinimas pašalina visus erzintumus, taip kad mano balsas kiekvienoje scenoje yra tyras, kaip varpas. Folks, leiskite man pasakyti, kad Luckies skonis yra tiek pat saldus ir ramintis, kaip geriausia daina. Ištikrųjį, kas liečiasi Luckies, tai jus dar visko negirdėję. Vienas dalykas yra pa-kepinimo skonis — jis pašalina gėdingą saldumyną. Tas ir patikdo mane gerame stovyje ir visuomet pilną gyvybę — aš užsiruoku Lucky, bet nekrantau saldumynų."

pe pp. Semoškų ir nuoširdaus agento čjo jau atstresnis dalykų "gvidenimas." Tečiaus p. Semoškai savo storu balsu nespėjus agento įbauginti, pasirodė kitas bestovys už durų. Šis barškina, kad leistų jį vidun. O viduj besėdįs pradėjo savo veidą mainyti įvairiomis spalvomis. Tatai ir vaikai pastebėjo.

Gi naujasis "svečias", durims prasivėrus, nieko nelaukęs skubinosi užkūsti koją už durų. Ir jau toje valandoje argumentai pasidarė be žodžių: poni Semoškie bėgo per duris, kurios veda į kiemą, o p. Semoška "šovė", kaip iš kulksvaldžio, į pačią pastogę. "Drausiasi" pasirodė beesantys vaikai, kurių vyresnysis berods 8 metų. Jie pradėjo be gaidų "dainuoti" visokiais balsais: "Mama, pa-pa! Jie, mat, nesuprato, jog papa užgules bungalovą laiko, kad agentai neišvežtų.

O ką tie agentai veikė ir kaip jie dinga, tai nebuvu kam matyti. Paimti jie nieko nepaėmė iš namų. P. Semoškos mano, kad nuolatinis tvoros ardymas buvo daromas tikslu, idant privertus juos išsižadėti savo bungalovo. Bet galėjo būti ir kitokis to agentų tikslas, būtent: išsivežti p. Semoškus neva mainų parodyti, o išvežus "patirti", kiek ir kur p. Semoškos turi pinigų, gi vėliau tuo ar kitu būdu prisiplakti prie tų pinigų.

Šiaip ar taip pasilieka klausimas, ką jie būtų darę. Aišku, kad jie buvo prigavikai, blogos valios žmonės. Lietuviai turėtų būti atsargesni su panašiais pauksčiais. —Gvaidikas.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

JULIJONA MARIUSKIENE Po tėvais Karnauskaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu Gruodžio 14 d., 5 val. vakare, 1928 m., sulaukus 44 m. amžiaus, gimus Panevėžio apskr., Triskavos par., Užvalių kaimo. Amerikoj išgyveno 14 m. Paliko dideliame nuoludime vyrą Joną, dukterį Leonardą, brolį Steponą ir gimines. Lietuvoj motinėle Teresija ir sūnų Joną.

Kunas pašarvotas randasi 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvis įvyks Utarninke, Gruodžio 18 d., 8 val. ryto iš Eudėkio koplyčios į Sv. Kryžiaus parapiją, kurioje atsisbus gėdulingos pamaldos už vėlonės sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Julijonos Mariuškiens gimines, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jai paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuludė liekame, Vyras, Sunus ir Brolis.

Laidotuvis patarnauja graborius Eudėkis, Tel. Yards 1741

BRONISLOVAS BARISTA

Persikyrė su šiuo pasauliu Gruodžio 16 d., 2:15 val. ryto, 1928 m., sulaukus 15 m. amžiaus, gimęs Sept. 1, 1913 m., Chicago, Ill. Paliko dideliame nuoludime motiną Viktoriją po tėvais Kuneitė, tėvą Joną, 2 brolius Ignaciją ir Joną, 2 seseris Stanislaivą ir Heleną ir gimines. Kunas pašarvotas randasi 5945 W. 64th Pl.

Laidotuvis įvyks Keltverge, Gruodžio 20 d., 8 val. ryto iš namų į St. Symphrosia parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gėdulingos pamaldos už vėlonės sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Stanislovo Baristų gimines, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuludė liekame, Tėvai, Seserys, Broliai ir Gimines.

Laidotuvis patarnauja graborius Eudėkis, Tel. Yards 1741

Pinigai išmokėti Lietuvoje PER KOPERACIJOS BANKĄ

Pinigus gavo:

13886—Karoliui Minskiui
13904—Jurgiui Venslovui
13894—Petriui Marcijonui
24446—Juozui Vituvui
24449—Veronikai Vikrikienei
24450—Marcelei Šleinienei
24451—Domininkui Šimkui
24453—Mykolui Turčinskui
24455—Onai Kančienei
24460—Barborai Bielskienei
24461—Jugnieškai Narakienei
24463—Pranciškui Strazdui
24464—Juožapui Kleivienei
24465—Matešui Bartkui
24467—Justinui Uznui
1061—Kaziui Matui
1062—Alenai Nagienei
13912—Jadvygai Bagvilaitei
13936—Barborai Salkauskienei
13925—Vincentai Dantienei
23385—Onai Gulbinienei
13939—Onai Ciparienei
24836—Vincentai Jagminiutei
13933—Kaziunei Siautilaitei
13930—Onai Vilkienei
13936—Onai Ginkaitėi
13427—St. Kazlauskui
13976—Rozalijai Morkunienei
13968—Izabelei Barisienei
13969—Antanui Selintui
13961—Salomei Sveriokienei
13956—Liudvikui Zdanavičiui
13946—Veronikai Šepkienei
56444—Julei Stuparaitėi
13947—Juozui Ceponiui
13953—Elžbietai Jurevičienei
13423—Joneiskai Murauskai-kienei
13975—Benediktui Jasinevičiui
24458—Bumblienei Kotrynai
13979—Juozapui Daumaudžiui
23396—Nicerui Virgintui
13984—Zvignaičiui Juozui

Graboriai

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvis patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklauso prie gerų išdirbystės. OFISAS: 668 W. 18th Street, Tel. Canal 6174. SKYRIUS: 3238 S. Halsted St., Tel. Victory 4088

Phone Boulevard 4139 A. MASALSKIS

Musų patarnavimas laidotuvis ir kokiam reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaikyti užlankymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

J. Lulevich
Lietuvis graborius ir balsamutojas
Automobilių patarnavimas teikiams visokiems reikalams. Moderniška koplyčia veltui.
3103 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

S. D. LACHAVICZ

Lietuvis Graborius ir Balsamutojas

2314 W. 23rd Pl.
Chicago, Ill.

Patarnauja laidotuvis kuopiglausiai Reikale medžiū atsiųskite, o mano darbu busite užganėdinti.
Roosevelt 2515-2516

Lietuvės Akuserės

Phone Victory 4952
MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS
AKUSERKA
3252 South Halsted Street

Viršų Universal State Bank

Moterys ir merginos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutarti.

24476—Antanui Rakauskiui
24476—Marijonai Navickaitėi
56539—Žičkienei Onai
56542—Kazimierui Šilimui
56446—Pranciškui Bagaičiui
24463—Onai Antušaitei
24464—Domininkui Antužiui
24474—Mikui Matulevičiui
14958—Onai Kranz
56474—Viktorui Vertelkai
13413—Magdalenai Barkauskienei

18417—Mikui Tuminui
13885—Nastazijai Kazlauskieni
13889—Jeronimui Račkui
13911—Onai, Benedikto, Paulauskienei

Lietuvės Akuserės

A. Vidikas-Lulevich
AKUSERKA
3101 South Halsted Street
Kampas 31-mos gatvės
Phone Victory 4115

Baigusi akuserijos kolegiją; ilgai praktikuoti Pensylvanijos ligonbučiuose. Sąžiningai patarnauja visokiame ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo. Už dyką patarnauja dar ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms; kreipkitės, o rasite pagalbą. Valandos nuo 8 ryto iki 2 v. po pietų, nuo 6 iki 9 val. vak.

Akių Gydytojai

Pastaba: Mano ofisas dabar randasi naujoj vietoj

DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svagimo, akių openimo, nervinumo, skaudama akių karšči, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Priengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda akreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj 10 iki 12 val. po pietų.

4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

ZMOGAUS AKIS
Yra taip daliktnas sudėjimas, jog maža dalis žmonių supranta apie jos veikimą. Didelė daugybė akių sugadinta pigiais ir prastai pritaikintais akiniais. Būkite atyda atsargūs, kada siulo už dyką egzaminavimą, pusė kainos, arba pederliai siulo akinius vaikščiodami iš namų į namus. Praktikuojau ant akių, perleidžiau daugiau 20 tūkstančių ypatų ir turiu 20 metų patirtikos.

Jie abejoji apie savo akis, eik pas Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST
Phone Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave. ir 805 E. 47 St.
Phone Kenwood 1752

25 Metų Patyrimo
Pritaikyme akinų del visokių akių
John Smetana, O. D.
OPTOMETRISTAS

Ekspertas tyrimo akių ir pritaikimo akinų

1801 South Ashland Avenue
Platt Bldg., kamp. 18 St. 2 aukštas.
Pastebėskit mano iškabas
Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:30 vakaro. Nedėliomis nėra skirtų valandų. Room 8.
Phone Canal 0523

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted Street
Tel. Calumet 3204
Nuo 9 iki 12 val. čenos ir nuo 6 iki 9 valaudai vakare.

DR. M. T. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 South Ashland Avenue
Telefonas Boulevard 7820
Res. 6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930
Valandos 2-4, 6-8 Nedėlioj 10-12

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. GUSSEN

LIETUVIS DENTISTAS
1121 Milwaukee Avenue
Valandos: 9-12, 1-5, 6-8:30
Sėkmadieniais pagal susitarimą.

Ivairūs Gydytojai

Ofiso Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas moteriškų, vyriškų vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3102 S. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos: 1-3 po pietų, 7-8 vak.
Nedėliomis ir šventad. 10-12 diena

DR. M. J. SHERMAN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 So. Loomis Street
Kampas 18th St.
Val. 2-4 po piet ir 7-9 val. vakare
Telefonas Canal 1912
Residence Tel. Fairfax 6352

Lietuviai Gydytojai

Phone Boulevard 8483
Dr. Margeris
Gydytojas ir Chirurgas
3421 So. Halsted St.
Val.: nuo 12 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sėkmadieniais nuo 10 iki 12.

A. L. Davidson, M. D.

4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos:
nuo 9 iki 11 val. ryte;
nuo 6 iki 8 val. vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

A. MONTVID, M. D.

1579 Milwaukee Avenue, Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Brunswick 4983
Namy telefonas Brunswick 0597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare
Res. 3201 South Wallace Street

DR. J. J. KOWARSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3.
Prospect 1028
Res. 2359 S. Leavitt St., Canal 2330
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlio pagal sutarti

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Chicago Street
Chicago, Ill.

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zalesko Aptekos
CHICAGO, ILL.

A. K. Rutkauskas, M. D.

4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
Valandos:
nuo 9 iki 11 v. ryto
nuo 6 iki 9 val. vak.

DR. P. M. ZILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 So. Halsted St.

Lietuvis Gydytojas

Valandos:
9 iki 12 ryto; 2 iki 5 po pietų;
6 iki 9 val. vakaro.

Dr. V. S. Naryauskas

2435 W. 69 St., Chicago, Ill.
Tel. Hemlock 8151

DR. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlio nuo 10 iki 12 A. M.

DR. P. P. ZALLYS

DENTISTAS
30 East 11th Street,
kampas Wabash Ave.
Phone Pullman 0856
Gasas, X-Spinduliai ir t. t.
Valandos: nuo 1 ryto iki 8 vak.
Sėrdomis nuo 9 ryto iki 12 dienos

DR. S. BIEZIS

Phone Canal 6222
Gydytojas ir Chirurgas
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8. Nedl. 10-12 ryto
Rezidencija 6640 S. Maplewood ave.
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

DR. J. A. PAUKSTYS

DENTISTAS
X-RAY
4193 Archer Ave.,
Chicago, Ill.

DR. A. J. GUSSEN

LIETUVIS DENTISTAS
1121 Milwaukee Avenue
Valandos: 9-12, 1-5, 6-8:30
Sėkmadieniais pagal susitarimą.

Ivairūs Gydytojai

Ofiso Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas moteriškų, vyriškų vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3102 S. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos: 1-3 po pietų, 7-8 vak.
Nedėliomis ir šventad. 10-12 diena

DR. M. J. SHERMAN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 So. Loomis Street
Kampas 18th St.
Val. 2-4 po piet ir 7-9 val. vakare
Telefonas Canal 1912
Residence Tel. Fairfax 6352

Ivairūs Gydytojai

DR. HERZMAN

Municipaliame teisme pries teisējā Hamlin stovi Charles Ivan, 32 metu, ir jo žmona Ella. Jiedu piktai žiuri vienas i kitā. Žmona skundžiassi, kad Čālis ka tik neprismaugēs ja. Teisē-

Visi kviečiami dalyvauti, į-
tanga visiems dykai.

Jeigu nori išmokti
gerai rašyti —
nusipirkti typewriteri

**Amerikos Lietuvių
Mokykla**
J. P. OLEKAS, Mokytojas
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JUSTIN MACKIEWICZ
2342 So. Leavitt St.
Phone Canal 1678

REIKALINGI vyrai dirbti skuru sklepe. Pageidaujiami vyrai su patyrimu prie iðdirbimo odų. Gera mokestis. Boles & Rogers Co., 3900 So. Wallace St.

25 So. Sacramento Blvd.

**Amerikos Lietuvių
Mokykla**
J. P. OLEKAS, Mokytojas
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.